

Hieno Matteus-passio Lakeuden Ristissä

KESKUSTELUA

■ Matteus-passion konserttiarvostelussaan Katariina Järvinen (27. 3.) löysi ainoastaan pari syytä istua kolme tuntia Vaasan kirkon kovalla penkillä. Tekstistä sai vaikutelman, että konsertti oli hänelle enemmänkin henkilökohtainen kärsimys kuin Bachin ylevä Soli Deo Gloria -teos, 'yksin Jumalalle kunnia'.

Lakeuden Ristin puupenkit muuttuivat pehmeiksi nojatuoleiksi tai penkit oikeastaan hävisivät alta jo alkumetreillä, kun passion komea alkukuoro "Kommt ihr Töchter helft mir klagen..." valtasi tajunnan.

Suurkuoro oli jo sinällään hieno draamallinen näky, vaikuttava kansanjoukon symboli. Passion laulaminen vaatii erityistaitoja, jotka harrastelijakuorot hallitsivat suvereenisti.

Erityisesti ihailin, miten poikkeuksellisen hienosti kuorot tottelivat kapellimestari Anssi Mattilan dynaamisia voimakkuus- ja fraseausmerkkejä. Kuorojen puhtaus, täsmällisyys, verenhimoisen väkijoukon sanat ja genren mukainen kokonaismusikaalisuus jättivät mielestäni Järvisen mainitsemat saksan kielen diktio-ongelmat toisarvoisiksi ja häiritsemättömiksi.

Kapellimestari Anssi Mattila näytti olevan barokkimusiikin asiantuntijana mestariluokkaa. Rauhallisin, varmoin ottein hän hallitsi kokonaisuuden. Oikeilta tuntuvat barokkitempot olivat sisäistetyt – hän johti tarvittaessa mutta ei häirinnyt, kun ammattitaitoiset muusikot kävivät solistin ja säestyksen välistä dialogia. Kapellimestarilla on päävastuu siitä, että musiikissa toteutetaan mahdollisimman taitavasti sitä, mitä Bach on nuottiviivoille kirjoittanut. Anssi Mattila onnistui tässä erinomaisesti.

Parhaimmillaan Matteus-passio on barokkilaulun juhlaa. Bach luo henkilöhierarkiaa säestyksellä. Esimerkiksi evankelistan ja

muiden Raamatun henkilöiden laulua säestää continuo. Tom Nyman on Suomen ja varmaan koko Euroopan tenoriaatelia. Hänen kykynsä puhalttaa elävä henki evankelistaan oli uskomaton.

Heikki Kilpeläinen lauloi Jeesuksen roolin dramaattisen koskettavasti. Kun basso tulkitsee Jeesuksen olemusta, häntä säestää koko taivaallinen jousisto. Kilpeläisen miehekäs ja eleetön bassofraseeraus oli pysähdyttävä, se sopi kansan edessä syytettynä olevan miehen jumalalliseen hahmoon.

Naissolistien valintaa Järvinen suorastaan ihmetteli. Hän moitti nimenomaan alto Anne-Marie Heinon suoritusta. Mielestäni Heinolla on kaunis passioon hyvin sopiva äänimateriaali. Kyse ei ole äänen suuruudesta vaan kyvystä sijoittaa se oikein, ja sen Heino osasi. Heinon osuus oli koskettava, vaikkakin konsertin loppupuolella orkesteri hieman peitti flunssan kanssa taistelevan solistin ääntä.

Sopraanon rooli passiossa on eräs vaativimpia. Oikukkaat sävelkuviot ja intervallit vaativat laulajalta suurta ammattitaitoa ja tarkkaa nuotinlukua. Pia Pajala lauloi puhtaasti ja tarkasti – nuottitekstuuria seuraten niin kuin kaikki muutkin ammattilaiset tämän tyyppisissä suurteoksissa tekevät. Järvisen moite valmistautumattomuudesta on harkitsemaan heitto.

Orkesterista mieleen jäivät nautittavasti soittaneet huillistit helmeilevine huiluostinaattoineen sekä erittäin koskettava oboe-soolo. Ehdottomaksi tähdeksi nousi sellisti Jussi Peltonen.

Hänen sello-osuutensa olivat musikaalisuudessaan täydellistä Bachia. Viimeistään hänen soolojensa aikana passion yleisö nostettiin varovasti tästä maailmasta toiseen ja altistettiin pyhän kosketukselle.